

DYSLEKSI

Jeg har dysleksi og tenkte at jeg skulle skrive litt om det å være dyslektiker..

Jeg har dysleksi. I følge min logoped har jeg en dyssfunksjon i språket, og ingen minnebilde av hvordan et ord skal skrives, og skriver en slags lydskrift. Derfor kan jeg skrive samme ord på forskjellige måter. Fordi det ene ser like riktig ut for meg som en annen måte å skrive ordet på.

I engelsk blir det skriftelige arbeidet enda verre, ettersom det sjeldent skrives slik som en uttaler ordet.

Dysleksien ble først oppdaget da jeg var fylt 20 år.

I barneskolen ble jeg testet for dysleksi, men siden jeg ikke byttet om b og d så fant de ut at jeg ikke hadde det. Derfor ble jeg sett på som litt tilbakestående.

Alle skriftelige arbeider var fulle av røde anmerkninger. Det var skjeldent at en kunne finne en hel setning uten en eller flere rettelser. Ikke uvanlig kunne en finne setninger med rettelser på hvert eneste ord.

Også skriftelige arbeider i andre fag enn norsk, ble det rettet skrive feil og fikk redusert karakter i alle fag, fordi jeg leverte prøver og skriftelige arbeider tettpakket av skrivefeil.

Når vi hadde høyt lesning på skolen, pleide jeg å prøve å regne ut hvilket avsnitt som det var sannsynlig at det var jeg som måtte lese. Og prøvde å lese på det i mellomtiden, og fikk dermed ofte ikke med meg hvor langt vi var kommet i lesningen av teksten. Ofte måtte jeg ha hjelp for å finne ut hvor langt vi var kommet. Noe som skapte en oppgitt lærer og klasse.

Hadde jeg beregnet riktig, slik at jeg fikk teksten jeg hadde tjulest på, så klarte jeg å komme noen lunde helskinnet i gjennom. Men bommet jeg, så ble det mye hakking og feil lesning, og strevinger for å trekke ord sammen.

Det verste var når læreren hoppet i rekkefølgen i høytlesningen. Da var det umulig å forutsi hvilken tekst som en selv kom til å måtte lese.

Satt ofte og kaldsvettet og håpet at læreren ville glemme å be meg om å lese.

Jeg husker jeg jobbet hjemme med lekser ofte fra jeg kom hjem fra skolen til sengetid, for å komme i gjennom lese arbeid og skrive arbeid i lekser. Noen ganger jobbet jeg til langt på natt. Fordi jeg brukte vanvittig lang tid på å lese en tekst.

Innførings oppgaver var et mareritt. Jeg kladdet og førte inn. Skrev feil i innføringen og førte inn på nytt. Skrev en ny feil og måtte begynne helt forfra på nytt enda en gang.

Når jeg skulle skrive avskrift. Leste jeg ikke hele ordet, men kopierte bokstav for bokstav ned på arket. Selv da hendte det at jeg skrev feil.

Læreren var så oppgitt over meg, og begynte ofte presentasjon av nytt stoff ved å si. Dette er så enkelt at selv Torhild burde skjønne det. Underveis i gjennomgangen av stoffet snudde hun seg ofte og spurte, "kjønte du det Torhild".

Dette ble nesten en mote blant de andre barna og rope etter meg på skoleplassen og på vei hjem og fra skolen, "skjønte du det Torhild". Det utviklet seg og jeg ble etter hvert mobbet mye på skolen. Mobbingen utviklet seg gradvis fra hånsord, og trusler, til mer håndfaste og hardslående varianter.

Fiminuttene, samt veien til og fra skolen ble mareritt aktige.

Jeg fikk et veldig negativt forhold til alt som het skole og skriving. Jeg hadde et selvbilde av at jeg var verdiløs og en plage for mine omgivelser. I blant var jeg kvalm bare ved tanke på å gå på skolen. Jeg gikk store omveier for å unngå de andre barna som ventet på meg langs skoleveien.

Friminuttene var ille. Jeg prøvde å finne på unnskyldninger for ikke å gå ut på skole plassen. Når jeg var i skolegården så prøvde jeg å stille meg bak noe, litt godt bortgjemt, slik at ingen skulle få øye på meg. Håpte at de andre barna ville la meg være i fred dette friminuttet.

Mitt lyspunkt den tiden var hunden min. Levde og åndet for hunden. Den var den eneste som syntes jeg var verd noe.

Jeg prøvde å skjule for mine foreldre hvor vanskelig alt var på skolen. Jeg hadde fått det for meg at mine foreldre ikke ville like meg lengre de heller, om de oppdaget hvor mange andre som mislikte meg. For oppdaget jo smitte effekten på skolen. Var redd for at mine foreldre ville avise meg om de fikk vite hvor dum jeg var.

Mine lese og skrive vansker klarte jeg naturligvis ikke å skjule. Og min mor kjøpte tegneserier og leste for meg for at jeg skulle bli interessert i å lese. Hun hjalp og motiverte meg til å ikke gi opp og stå på.

Skoledagene var tøffe. Og jeg gikk mye for meg selv. Men jeg har alltid hatt god fantasi. Og likte å dagdrømme. Da jeg i voksen alder fikk meg data. Den åpnet en helt ny verden for meg.

Om jeg skrev feil, så kunne jeg rette det opp igjen. Uten å skrive alt sammen på nytt. Jeg kunne sette inn nye avsnitt. Og ikke minst det var et rette program. Men retteprogrammene kommer med mange lignende ord som alternativer, og jeg må ofte sammenligne bokstav for bokstav for å se forskjellen på dem. Og tar en tippekurransse for hvilket ord som er det rette i teksten.

Men med dataen så ble det lettere å skrive, mye lettere. Og jeg begynte å skrive ned dagdrømmer, og lagde hele historier, som etter hvert ble til manus.

Når jeg viste historiene til bekjente, så ble de i fyr og flamme, og syntes det var så bra. Det var en utrolig opplevelse for meg. Første gang jeg får positiv tilbakemelding på tekst jeg har skrevet. Ja læreren sa jo at stilene kunne vært fine innholdsmessig om det ikke var så vanvittig med feil da.

Jeg fikk så mye positiv tilbakemeldinger fra dem jeg viste historiene til at jeg begynte å sende inn til forlag. Der fikk jeg vite at språket ikke var godt nok. Så jeg så meg om etter folk som var flinke i norsk, som kunne hjelpe meg med språket.

Men selv med hjelp til oppretting av språket kom jeg ikke i gjennom hos de store forlagene.

Men jeg fortsatte å skrive. Skrev mye og hver dag. Og gradvis lærte jeg meg å skrive fortere og med mindre skrivefeil. Nå skriver jeg så pass bra at jeg våger å sende fra meg meiler, uten å få den sjekket for feil først. Men framdeles skriver jeg feil og har dårlige setninger. Men jeg er likevel blitt vesentlig bedre. Øvelse gjør mester, I hvert fall bedre. Men helt klart, jeg kvier meg fremdeles for å skrive for hånd.

Etter hvert begynte jeg å skrive fagbøker om hund. Noe som jeg har blitt oppfordret til å gjøre etter å ha skrevet en del tips og råd på et nettsted. Jeg er blitt kjent med en super snill norsklærer, som jeg dessverre ikke hadde gleden av å kjenne da jeg gikk på skolen. Men takket være hennes uendelige tålmodighet, har hun hjulpet meg til å få hundebøkens tekst opp i en salgbar standard. Og nå har jeg fått utgitt to hundebøker og en barnebok, som Anne Britt Stapelfeldt, (den tålmodige norsklæreren) har hjulpet meg med. og flere barnebøker er på gang.

Jeg skriver bøker med stor skrift, mange avsnitt og lettleselig tekst. Noe som jeg vet vil egne seg for dyslektikere. For jeg vet med meg selv når jeg blir presentert en tekst som er uten avsnitt, og liten skrift, så nærmest steiler jeg

av den store mengden ord. Det føles som en utilgjengelig mur av ord. Det kreves mye mot å ta fatt på en tettpakket tekst.

Så stor skrift, enkelt språk, og rikelig med avsnitt er gode bøker for dyslektikere.

Barnebøkene har korte setninger og lite tekst på hver side, noe som gjør den spesielt godt egnet for dyslektikere. Teksten blir overkommelig, og gir en mestringsfølelse. Bildene får leseren til å få lyst til å lese hva som står. Og inspirerer leseren til å lese videre.

Jeg har også fått ut en spenningsroman.

Jeg skriver dette for å formidle at selv om en har dysleksi så betyr det ikke at man ikke kan skrive bøker eller gjøre akkurat hva en vil. Så jeg vil si til alle som sliter med det samme, bare stå på og ikke gi opp.